

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJALUCI
BROJ: 11 0 U 016452 15 U
Dana, 2.03.2016. godine

Okružni sud u Banjaluci i to sudija Sunita Šukalo uz učešće Tatjane Grbić kao zapisničara u upravnom sporu po tužbi Udruženja za zaštitu prirode i prirodnih rezervata Kneževo sa sjedištem u Ulici Gavrila Principa bb, kojeg zastupa predsjednik udruženja u svojstvu zakonskog zastupnika (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja, broj 15.04-96-18/15 od 19.03.2015. godine Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu izdavanja ekološke dozvole, dana 2.03.2016. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.
Odbija se zahtjev zainteresovanog lica kojim je tražio naknadu troškova nastalih u ovom upravno sudskom sporu, kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom, data je saglasnost investitoru "ELING M.H.E" d.o.o. Teslić ekološka dozvola za malu hidroelektranu "Ilomska" na rijeci Ilomska u opštini Kneževo, snage 4,8 MW dok je tačkom 2. regulisano koji su to pogoni i postrojenja za koje se izdaje ekološka dozvola, a pod tačkom 3. šta je to dužan "ELING d.o.o. Teslić ispuniti i primijeniti pa je navedeno opisano u opširnom dijelu dispozitiva tog rješenja, nakon čega su konstatovana upozorenja i upute sa tabelarnim prikazima, kako je to označeno u tom rješenju.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac osporava zakonitost donesenog akta zbog svih razloga predviđenih odredbom člana 10. Zakona o upravnim sporovima, pa ističe da tužbu podnosi jer nisu provedene propisane zakonske procedure, prilikom izdavanja ekološke dozvole investitoru te radi propusta vezanih za neusklađenost osnovnih dozvola, prilikom izdavanja konačne dozvole. Ističe da je u dopisu od 17.03.2015. godine, koji je naslovljen kao primjedba i mišljenja, povodom postupka izdavanja ekološke dozvole detaljno i argumentovano obrazloženo, zbog čega je nužno provesti procjenu uticaja na životnu sredinu te provesti javnu raspravu. Tužilac posebno napominje da je snaga predmetne M.H.E. prilikom date koncesije 2009. godine odobrena sa 0,20 MW, sada povećana za 22 puta, i sada iznosi 4,8 MW, pa zaključuje da je navedeno urađeno samovoljno od strane koncesionara. Podsjeća da je urbanističko građevinska inspekcija rješenjem od 1.04.2013. godine, zabranila dalje izvođenje radova, pa je poslije intervencije inspekcije izdata dozvola koja je ozakonila stanje na terenu. Tužilac podsjeća na član 63. stav 2. Zakona o zaštiti životne sredine koji određuje da se procjena uticaja na životnu sredinu obavezno sprovodi i u slučajevima značajne promjene na projektima iz stava 1. tog člana i u tom slučaju isključuje odredbu člana 3. Pravilnika o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima za odlučivanje o potrebi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu na koji se tužena poziva. Predlaže da sud uvaži tužbu i poništi osporeni akt.

Tuženi je na traženje suda dostavio spise predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu u kojem ističe da ostaje u svemu kod navoda iz obrazloženja osporenog akta, pa dodaje da je

tužilac dopisom, broj 12/15 od 17.03.2015. godine dostavio primjedbe i mišljenja koja se odnose na postupak izdavanja ekološke dozvole prigovarajući da je bilo nužno sprovesti postupak procjene uticaja na životnu sredinu te organizovati javnu raspravu jer to nalaže Zakon o zaštiti životne sredine. Smatrajući tužbu neosnovanom tuženi ističe da je činjenica da je tuženi po zahtjevu investitora sproveo postupak procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine pa je donio rješenje, dana 11.02.2015. godine, broj 15.04-96-6/15 kojim je utvrđeno da investitor "ELING M.H.E" d.o.o. Teslić nije obavezan sprovesti procjenu uticaja niti pribaviti studiju uticaja na životnu sredinu za navedenu malu hidroelektranu koje je rješenje zajedno sa dokazima dostavljenim uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole bilo dostupno zainteresovanoj javnosti putem javnog uvida. Tuženi u odgovoru ističe član 3. Pravilnika o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima za odlučivanje o potrebi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu, prema kojoj ministarstvo odlučuje o potrebi sprovođenja uticaja u pojedinačnim slučajevima, pa je u konkretnom zaključeno da to nije nužno. Nadalje, tuženi se u odgovoru očituje po prigovoru tužioca u odnosu na povećanje snage M.H.E. Ilomska za 22 puta i to sa 0,22 MW na 4,8 MW, zbog čega bi bilo nužno sprovesti postupak procjene uticaja na životnu sredinu za navedeno postrojenje, s obzirom da je nastupila značajna procjena na istom pa ih tuženi naziva bespredmetnim te daje objašnjenje. Tuženi objašnjava da je za M.H.E "Ilomska" na rijeci Ilomska instalisane snage 0,22 MW prvobitno izdata ekološka dozvola od strane Odjeljenja za prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove Opštine Kneženo rješenjem, broj 06.2-370-4/10 od 6.08.2010. godine, koje Odjeljenje je rješenjem od 22.01.2014. godine izvršilo izmjene i dopune prethodno dozvoljene na način da je izvršeno povećanje instalisane snage sa 0,22 MW na 4,8 MW. Nadalje ističe, da je tuženi postupajući po službenoj dužnosti, a nakon što je utvrdio da je Odjeljenje za prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove Opštine Kneževo prekoračilo svoja ovlaštenja te postupalo kao stvarno nenadležan organ, rješenjem, broj 15.04-96-172/14 od 25.12.2014. godine poništilo rješenje tog Odjeljenja, nakon čega je uslijedilo pokretanje novog postupka pred ministarstvom.

Tuženi objašnjava da se radilo o postupku prethodne procjene uticaja na životnu sredinu kao postupka izdavanja ekološke dozvole za postrojenje M.H.E "Ilomska" na rijeci Ilomska, Opština Kneževo, snage 4,8 MW. Konačno, u pismenom odgovoru tuženi zaključuje da je zahtjev za izdavanje ekološke dozvole sa propisanim dokazima za ovo postrojenje, snage 4,8 MW, ponovo podneseno pa je Ministarstvo procjenilo da nisu ispunjeni uslovi člana 63. Zakona o zaštiti životne sredine, shodno čemu predlaže da sud odbije tužbu kao neosnovanu.

Zainteresovano lice "ELING M.H.E" d.o.o. Teslić, koji zastupa punomoćnik Mila Baltić, advokat iz Banjaluke u pismenom odgovoru na tužbu osporava stranačku legitimaciju tužioca pa podsjeća na odredbu člana 2. stav 1. Zakona o upravnim sporovima kao što podsjeća da postoji razlika između procjene uticaja na životnu sredinu od upravne stvari u kojoj se odlučuje o izdavanju ekološke dozvole. Ističe da je tuženi rješenjem, broj 15.04-96-6/15 od 11.02.2015. godine utvrdio da "ELING M.H.E" d.o.o. Teslić nije dužan sprovesti procjenu uticaja niti pribaviti studiju uticaja na životnu sredinu za projekat M.H.N "Ilomska". Zainteresovano lice podsjeća da je Pravilnikom o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima za odlučivanje o potrebi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu propisano da su projekti za koje se uvijek sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu, između ostalih i postrojenja za proizvodnju hidroelektrične energije sa izlazom na 5 MW, ili više za pojedinačne pogone. Zainteresovano lice naziva tvrdnje tužioca u pravcu primjene odredbe člana 63. stav 2. tačka a) Zakona o zaštiti životne sredine koji isključuje primjenu odredbe člana 3. navedenog pravilnika neosnovanim, pa objašnjava kriterijum "značajna promjena" i tvrdi da su upravo kriterijumi iz pravilnika relevantni za promjene na projektu. Objasnjava šta znači promjena na projektu postrojenja za proizvodnju hidroelektrične energije pa ističe da je promjena značajna ako se usljed nje povećala izlazna

snaga tog postrojenja iznad relevantnog praga od 5 MW ili pak ako je značajno prema procjeni tuženog izvršeno u skladu sa članom 4. Pravilnika. Nadalje, ističe da je pravilna procjena tuženog da se zaštita životne sredine može obezbijediti poštovanjem mjera naloženih rješenjem kojim se izdaje ekološka dozvola. U odgovoru se dalje napominje da tuženi prilikom izdavanja ekološke dozvole za M.H.E. Ilomska i nije bio u obavezi da razmatra tužiočevo mišljenje jer je tužilac svoje mišljenje dostavio Opštini Kneževo, po isteku roka iz člana 88. stav 4. Zakona o zaštiti životne sredine i zaključuje da dostavljanje mišljenja o zahtjevu za izdavanje ekološke dozvole ne čini podnosioca strankom u postupku izdavanja ekološke dozvole. Nakon što objašnjava ko može biti stranka u postupku, zainteresovano lice zaključuje da je osporeni akt zakonit i traži da Okružni sud odbaci tužbu u skladu sa članom 22. tačka 3. Zakona o upravnim sporovima ili je odbije kao neosnovanu, te nadoknadi troškove opredjeljene od strane punomoćnika.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11 – u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tužene strane, a i zainteresovanog lica, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz spisa predmeta proizlazi da je tuženi postupajući po službenoj dužnosti primijenio institut poništavanja po pravu nadzoru te poništio rješenje Odjeljenja za prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove Opštine Kneževo, broj 06.2-370-4-1/10 od 22.01.2014. godine o izmjenama i dopunama ekološke dozvole investitora "ELING M.H.E." d.o.o. Teslić za postrojenje male hidroelektrane Ilomska, instalisane snage 4,8 MW na rijeci Ilomskoj i to na k.č. broj 11/79 -3 k.o. Benići, k.č. broj 5/7 - 2 k.o. Đenići i 923 k.o. Korićani, opština Kneževo. Navedeno je proizašlo iz obavještenja Republičke upravne inspekcije, urbanističko građevinske i ekološke inspekcije, tako da je u postupku po službenoj dužnosti utvrđeno da je to odjeljenje, dana 6.08.2010. godine rješenjem, broj 06.2-370-4/10 izdalo ekološku dozvolu investitoru "ELING Inženjering" d.o.o. Teslić za postrojenje male hidroelektrane Ilomska, instalisane snage 0,22 MW na rijeci Ilomskoj i to na k.č. 11/79-2 koja je upisana u pl. broj 61/3 k.o. Benići Opština Kneževo i primjenom Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 53/02, 109/05, 41/08 i 29/10) te Uredbom o postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ako imaju ekološku dozvolu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 7/06). Nadalje, dana 22.01.2014. godine isti organ donosi rješenje, broj 06.2-370-4-1/10 kojim su izvršene izmjene i dopune prethodno navedene ekološke dozvole na način da se investitoru "ELING M.H.E." d.o.o. Teslić daje ekološka dozvola za postrojenje male hidroelektrane "Ilomska", instalisane snage 4,8 MW, na rijeci Ilomskoj i to na zemljištu označenom kao k.č. broj 11/79 -3 k.o. Benići; 5/7-2 k.o. Đenići; i 923 k.o. Korićani Opština Kneževo. Konstatujući da je prvostepeni organ prekoračio svoja ovlaštenja i donio predmetna rješenja primijenjena je odredba člana 248. stav 1. tačka 1. i član 249. Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 13/02, 87/7 i 50/10, u daljem tekstu: ZUP) i ista poništena po pravu nadzora.

Dana, 12.02.2015. godine investitor "ELING M.H.E" Male hidroelektrane d.o.o. Teslić podnosi tuženom zahtjev za izdavanje ekološke dozvole za M.H.E Ilomska na rijeci Ilomska Opština Kneževo, snage 4,8 MW. U skladu sa članom 85. Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 71/12) priloženi su dokazi koje je tuženi ocijenio kao dokaze u skladu sa pomenutom odredbom zakona, nakon čega je rješenjem, broj 15.04-96-18/15 od 19.03.2015. godine (osporeni akt) izdao investitoru ekološku dozvolu za M.H.E. Ilomska na rijeci Ilomska, opština Kneževo, snage 4,8 MW te dalje kako je označeno u osporenom aktu, dajući za takvu odluku razloge koje ovaj sud cijeni nepravilnim i nezakonitim. ☺

Odredbom člana 89. stav 1. Zakona o zaštiti životne sredine propisano je da organ nadležan za izdavanje ekološke dozvole donosi rješenje o izdavanju te dozvole i njenom sadržaju na osnovu zahtjeva odgovornog lica, priložene dokumentacije kao i pribavljenog

mišljenja jedinice lokalne samouprave i zainteresovane javnosti u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole.

Odredbom člana 90. istog Zakona propisano je da ekološka dozvola sadrži osnovne obaveze odgovornog lica i mjere propisane zakonima čije odredbe se odnose na dato postrojenje. Stavom 2. predmetnog člana propisano je šta obavezno mora da sadrži ekološka dozvola i to a) granične vrijednosti emisije za zagađujuće materije zasnovane na važećim propisima ili najboljima raspoloživim tehnikama; b) mjere za zaštitu zemljišta, vazduha, vode, biljnog i životinjskog svijeta; v) mjere za upravljanje otpadom koje proizvodi postrojenje; g) uslove za praćenje emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja; d) mjere za dovođenje na minimum prekograničnog zagađenja i đ) mjere za uslove života u vanrednim situacijama.

Tačkom 3. tog člana propisano je da se rješenje o ekološkoj dozvoli dostavlja nadležnoj inspekciji, a ako je za njeno izdavanje nadležno ministarstvo i jedinici lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja, te narednom tačkom 4. obaveza ministarstva da obavještava zainteresovanu javnost o donesenom rješenju o ekološkoj dozvoli u jednom od dnevnih listova u Republici, o trošku podnosioca zahtjeva i na svojoj internet stranici. Tačkom 5. istog člana predviđeno je da jedinica lokalne samouprave obavještava zainteresovanu javnost o donesenom rješenju o ekološkoj dozvoli putem oglasne ploče ili na svojoj internet stranici. Tačkom 6. iste odredbe propisano je da se obavještenje iz stava 4. i 5. objavljuje u roku od 8 dana od dana uručenja rješenja o ekološkoj dozvoli, podnosiocu zahtjeva i sadrži sadržaj odluke i osnovne razloge na kojima je odluka zasnovana. Konačno, tačkom 7. propisan je rok od 5 godina za koji se ekološka dozvola izdaje.

Dakle, citiranom zakonskom odredbom pomenutog Zakona o zaštiti životne sredine, propisano je obavezno postupanje u postupku pribavljanja ekološke dozvole, odnosno u postupku kada se ekološka dozvola izdaje.

U konkretnom slučaju, važno je podsjetiti se da je dana 6.08.2010. godine rješenjem, broj 06.2-370-4/10 Odjeljenje za prostorno uređenje i stambeno komunalne poslove Opštine Kneževo izdalo ekološku dozvolu na ime investitora "ELING Inženjering" d.o.o. Teslić za postrojenje male hidroelektrane "Ilomska", instalisane snage 0,22 MW, na rijeci Ilomskoj (precizirano koje su k.č.) i to sve u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 53/02, 109/05, 41/08 i 29/10) koji je važio u vrijeme podnošenja zahtjeva. Protekom gotovo četiri godine, isti organ donosi rješenje, broj 06.2-370-4-1/10 kojim vrši izmjene i dopune prethodno navedene ekološke dozvole na način da se investitoru "ELING M.H.E" d.o.o. Teslić daje dozvola za isto postrojenje, samo sada instalisane snage 4,8 MW pa se preciziraju katastarske čestice te katastarske opštine. Navedeno govori o činjenici da je u međuvremenu po proteku gotovo četiri godine, investitor izmijenio ime te pod tim izmjenama izmijenio i instalisanu snagu sa prvobitnih 0,22 MW na 4,8 MW, čime se tuženi nije bavio, a što jeste od uticaja na donošenje pravilne odluke.

Navedenom je nužno dodati i činjenicu da je Republički inspektor, u međuvremenu izvršio inspekciju - kontrolu pomenutog pravnog lica i to u vrijeme kada je instalisana snaga iznosila 0,22 MW, koju je inspekcija izvršila, dana 29.03.2013. godine, što znači u međuvremenu od izdavanja ekološke dozvole od strane stvarno nenadležnog organa (rješenje Odjeljenja Kneževo od 6.08.2010. godine) pa do donošenja od strane istog organa, izmjena i dopuna te ekološke dozvole, samo sada za "ELING M.H.E" d.o.o. Teslić i to dana 29.03.2013. godine. Zapisnik o izvršenoj inspekcijskoj kontroli, broj 24.090/362-169-14-1/13 od 29.03.2013. godine, govori o činjenici da je dio izvedenih radova još u to vrijeme urađen suprotno odobrenju za građenje, pa se dalje u datom zapisniku preciziraju nepravilnosti koje su uočene i nakon toga rješenjem, broj 24.090/362-169-14-2/13 od 1.04.2013. godine zabranjeno je investitoru d.o.o. "ELING Inženjering" Teslić dalje izvođenje radova na izgradnji "M.H.E Ilomska", snage 0,22 MW na lokaciji ušća Ilomske u Ugar Opštine Kneževo jer je dio izvedenih

radova izveden suprotnom odobrenju za građenje. Navedenim činjenicama tuženi se takođe nije bavio ako su bitne za zakonito odlučivanje, imajući u vidu da je došlo do promjene subjekta u odnosu na subjekta koji je prvobitno podnosio zahtjev do uvođenja novih katastarskih čestica u odnosu na prvobitnu i to k.o. Đenići i k.o. Korićani (jer su prvobitno bili samo k.o. Benići) i ono što je najvažnije više nego značajna promjena instalisane snage M.H.E.

Činjenica je da je tuženi kao stvarno nadležan organ, kako to proizlazi iz rješenja, broj 15.04-96-172/14 od 25.12.2014. godine poništio po pravu nadzora rješenje Odjeljenja Kneževo, broj 06.2-370-4-2/10 od 20.01.2014. godine navodeći da je nakon gotovo godinu dana od dana donošenja izmjena i dopuna ekološke dozvole, a više od četiri godine nakon donošenja ekološke dozvole 6.08.2010. godine, takva rješenja donio prvostepeni organ i prekoračio svoja ovlaštenja te je primjenom člana 248. stav 1. tačka 1. i člana 249. ZUP pristupio primjeni ovog instituta. U osporenom aktu tuženi ističe, a očitujući po primjedbama tužioca da se investitor tek dana 12.02.2015. godine obratio sa zahtjevom za izdavanje ekološke dozvole za M.H.E "Ilomska" na rijeci Ilomska, snage 4,8 MW pa se dalje očituje po pitanju preciziranih podataka vezanih za ovu M.H.E ali u potpunosti zanemaruje prethodno pomenute činjenice, nastale od 6.08.2010. godine od kada se investitor prvi put obratio, istina nenadležnom organu s tim da ta činjenica ne može poništiti činjenicu da se on sa zahtjevom za izdavanje ekološke dozvole obratio 2010. godine. Postupajući na ovakav način tuženi pokušava opravdati svoje postupanje vezano za odluku da se neće sprovoditi postupak procjene uticaja na životnu sredinu za predmetna postrojenja, jer po pogrešnom utvrđenju tuženog, nije nastupila značajna promjena. Zanemarujući činjenicu koja se ne može zanemariti, a to je da je postrojenje "M.H.E Ilomska" na rijeci Ilomska prvobitno bilo instalisano snage 0,22 MW, a nakon toga izvršeno je povećanje instalisane snage postrojenja sa 0,22 MW, kako stoji u nalazu inspekcije na 4,8 MW. Donoseći rješenje, dana 11.02.2015. godine, broj 15.04-96-6/15 te utvrđujući da investitor nije obavezan sprovoditi procjenu uticaja niti pribaviti Studiju uticaja na životnu sredinu za tu M.H.E, tuženi je prekršio član 63. stav 2. Zakona o zaštiti životne sredine.

Odredbom člana 63. propisano je da ministar donosi propis kojim se određuju: projekti za koje se obavezno sprovodi procjena uticaja a) projekti za koje o obavezi sprovođenja procjene uticaja odlučuje ministarstvo na osnovu kriterijuma u pojedinim slučajevima o obavezi sprovođenja procjene uticaja i obimu procjene uticaja b) dok stavom 2. označava da osim projekata utvrđenih propisanom iz stava 1. tog člana procjena uticaja na životnu sredinu potrebna je i za značajne promjene na projektima iz stava 1. ovog člana a) projekte iz stava 1. tog člana čiji rast proizvodnje, upotreba energije, korištenje vode, korištenje prostora, emisije ili proizvodnja otpada u zadnjih 10 godina prelazi 25% b) i prestanak rada postrojenje i rušenje objekata iz stava 1. tog člana v).

Prvo treba reći da je već inspeksijskom kontrolom utvrđeno da su nastupile značajne promjene u odnosu na prvobitni projekat, te da je dio izvedenih radova urađen, suprotno datom odobrenju za građenje.

Ono što je važnije je činjenica, koja proizlazi iz dokaza u spisu, a koju uporno ističe tužilac, a tuženi ignoriše, da je došlo do više nego značajnog povećanja instalisane snage elektrane jer je dobijenom koncesijom još 2009. godine snaga predmetne M.H.E sa odobrenih 0,22 MW povećana više nego znatno, na 4,8MW, što ne može osporiti ni tuženi, a niti investitor kao zainteresovano lice. Kod tako nespornih činjenica bilo je cjelishodno sprovesti procjenu uticaja na životnu sredinu i k tome javnu raspravu pa pružiti javnosti mogućnost da se izjasni, posebno imajući u vidu da se radi o posebno kvalitetnom i osobito očuvanom rezervatu prirode. Navedenom treba dodati i činjenice koje proizlaze iz nalaza i zaključaka preduzeća za građenje, proizvodnju projektovanje, tehnička ispitivanja i ekologiju "Energotehnika" Doboj iz koje proizlaze mnoge okolnosti koje same po sebi upućuju na potrebu sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu i provođenje javne rasprave o čemu pravilno tužilac govori. Po pitanju Pravilnika o projektima za koje se sprovodi procjena uticaja na životnu sredinu i kriterijumima

za odlučivanje o potrebi sprovođenja i obimu procjene uticaja na životnu sredinu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 124/12) po pitanju primjene člana 3. istog na koji se tuženi poziva u kontekstu odluke da se ne sprovede mjere koje su propisane Zakonom o zaštiti životne sredine, sud prihvata prigovor tužioca jer se kao što je poznato pravilnikom ne mogu derogirati odredbe zakona, a pogotovo imajući u vidu konkretnu situaciju i lokaciju, cjelokupni postupak koji je prethodio te protek vremena od prvog obraćanja investitora i izdavanja ekološke dozvole preko nalaza nadležne inspekcije do donošenja osporenog akta.

Nije od značaja očitovanje tuženog kao i zainteresovanog lica po pitanju proteka roka za davanje mišljenja, a nakon što je odluka o izdavanju ekološke dozvole dostavljena lokalnoj jedinici. Imajući u vidu primjedbe i mišljenje tužioca koje svojim kvalitetom i osnovanošću o čemu govore dokazi u spisu i postupanje tuženog zaslužuju dužnu pažnju, a pogotovo što je Zakonom o zaštiti životne sredine propisana nužnost upoznavanja i očitovanja javnosti po pitanju izdavanja odobrenja za ovakva i slična postrojenja. Ne može se osporiti činjenica, a koja proizlazi iz nalaza pomenutog preduzeća za tehnička ispitivanja i ekologiju da je predmetno područje i to kanjon rijeke Ilomske, prostor ispod Korićanskih stijena do ušća u rijeku Ugar na kojem se sada nalazi mašinska hala, dogradnje bio najveća prirodna rijetkost na području ove opštine. Ne može se osporiti nužnost procjene uticaja na životnu sredinu kada se ima u vidu konkretna lokacija i postupanje investitora, kao koncesionara u odnosu na odobrenu koncesiju pa do donošenja ekološke dozvole u kojem periodu su nastale značajne promjene koje ukazuju na nužnost procjene uticaja na životnu sredinu koja podrazumijeva identifikaciju, utvrđivanje, analizu i ocjenu direktnih i indirektnih uticaja projekata, imajući u vidu ljude, biljni i životinjski svijet, zemljište, vodu, vazduh, klimu, pejzaž, materijalna dobra i slično.

Sud procjenjuje da se radi o projektu koji ima značajan uticaj na životnu sredinu pa bi procjena uticaja na tu sredinu u najmanju ruku bila jedan od uslova da se uopšte pristupi razmatranju izdavanja dozvole sa ozbiljnošću koju nosi postupak izdavanja ekološke dozvole. Činjenica koja proizlazi iz rješenja tuženog, broj 15.04-96-6/15 od 11.02.2015. godine, kojim investitor "ELING M.H.E" Male elektrane Teslić nije obavezan sprovoditi procjenu uticaja niti pribaviti studiju uticaja na životnu sredinu za "M.H.E Ilomska" na rijeci Ilomska opština Kneževo, snage 4,8 MW. Ukoliko se uzme u obzir mišljenje Republičkog zavoda za zaštitu kulturno - istorijskog i prirodnog nasljeđa od 4.02.2015. godine, navodi da uvidom u dostavljenu dokumentaciju (ne zna se koju dokumentaciju) ipak konstatuje da na toj lokaciji nije evidentno kulturno - istorijsko i prirodno nasljeđe što bi se moglo prihvatiti da je davalac mišljenja isto obrazložio, a i da jeste, radi se o jednom segmentu koji sam za sebe ne može isključiti procjenu uticaja na životnu sredinu. Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite u datom stručnom mišljenju, broj 11/08-012-36/15 od 10.02.2015. godine zaključuje da iz "prethodne procjene za predmetni objekat" proizlazi da su rizici i posljedice po zdravlje šturo i taksonomski opisani, a tehnički rezime je široko opisan i zaključuje da se radi o objektu velike instalisane snage pa to zahtjeva da se u izradi studije posveti veća pažnja.

Postavlja se pitanje kako je moguće ignorisati ovako dato stručno mišljenje pa i upute u pravcu posebne pažnje prilikom izrade studije. Suprotno tome, tuženi odlučuje da se studija ne provodi i za takvu svoju odluku daje razloge koje su za ovaj sud neprihvatljivi, a i suprotstavljeni su okolnostima koje su po mišljenju suda ostale nerazjašnjene, a koje da su razjašnjene mogle bi dovesti do sagledavanja potrebe procjene na potpun i jasan način.

Ukoliko bi se postavila dilema, imajući navedeno u vidu šta bi bilo korisnije za zaštitu ljudi, životinja, vode, vazduha i slično, tada bi, takođe imajući sve u vidu bio veliki rizik ignorisati uticaj na životnu sredinu i izdati ekološku dozvolu kako je to učinio tuženi. Sama činjenica postojanja raznih dokumenata o kojem se pojavljuju podaci o instalisanoj snazi ukazuju na potrebu da se prilikom odlučivanja posveti posebna pažnja i ne ignorišu okolnosti koje bi mogle biti takvim postupanjem biti nepravedno zanemareno. Ne može se prihvatiti obrazloženje tuženog po pitanju odstupanja i to koje je znatno, kada se radi o instalisanom

postrojenju, činjenicom da je po službenoj dužnosti to ministarstvo utvrdilo da je Odjeljenje Kneževo kao stvarno nenadležni organ izdalo ekološku dozvolu kao i njene izmjene i dopune i to sve protekom četiri godine od dana kada je stvarno nenadležan organ izdao ekološku dozvolu, pa se time pravdati izostanak ozbiljne analize prije donošenja konačne odluke da se propuste utvrditi tako važne promjene i njihov uticaj na sredinu u koju se imaju namjeru instalirati ili su već instalirane.

Treba reći da prigovori zainteresovanog lica u pravcu nepostojanja stranačke legitimacije na strani tužioca (aktivne stranačke legitimacije) nema nikakvog osnova, pogotovo u kontekstu člana 2. stav 1. ZUS-a. Upravo pomenuta odredba daje legitimitet fizičkom ili pravnom licu da ukoliko smatra da mu je upravnim aktom povrijeđeno neko pravo ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu ima pravo učestvovati u postupku. Konstatacijom da tužiocu nije povrijeđeno niti pravo niti interes, suprotstavlja se Ustav Republike Srpske koji izričito spominje okoliš u Poglavlju II - Ljudska prava i slobode: "Čovjek ima pravo na zdravu životnu sredinu" svako je u skladu sa zakonom dužan da u okviru svojih mogućnosti štiti i unaprjeđuje svoju životnu sredinu (član 25. Ustava). Ne treba posebno isticati da je Republika Srpska obavezna da "štiti i postiže...racionalno korištenje prirodnih bogatstava u cilju zaštite i poboljšanja života i zaštite te obnove životne sredine u opštem interesu" (član 64. Ustava). Prema članu 68. Ustava Republika Srpska je odgovorna za regulisanje i obezbjeđivanje zaštite okoliša kao i za glavne ciljeve i smjerove, ekonomskog, naučnog, tehnološkog, demografskog i društvenog razvoja, te razvoja poljoprivrede i sela, korištenje prostora, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja i roba. Neke od nadležnosti opština, jesu da donose program razvoja ubranistički plan i staraju se o zadovoljavanju potreba građana u kulturi, obrazovanju, zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, fizičkoj kulturi, informisanju, zanatstvu, turizmu i ugostiteljstvu, zaštiti životne sredine i drugim oblastima (član 102. Ustava).

Shodno navedenom, imajući u vidu koliko je značajno očuvanje životnog okoliša u koji se ubrajaju svi nenadoknadivi prirodni resursi, koji u ovom času, nesporno sadrži predmetna lokacija, to se ne može olako provoditi postupak pribavljanja ekološke dozvole.

Treba dodati da je upravo tuženi kao Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, organ koji treba da provodi ono što je Ustavom Republike Srpske zagantovao svakom građanu podjednako u domenu za koje je ovo ministarstvo i nadležno, a u koje bez sumnje ulazi i pravilno i zakonito odlučivanje pod kojim uslovima i na koji način će se dopustiti eksploataciju prirodnog bogatstva.

Postupajući suprotno odredbi člana 90. Zakona o zaštiti životne sredine u postupku izdavanja ekološke dozvole, tuženi je počinio bitne povrede postupka te nepotpuno i netačno utvrdio činjenice na koje pogrešno primijenio materijalno pravo pa je osporeni akt nezakonit u smislu odredbe člana 10. stav 1. tačka 2. i 4. ZUS-a.

Imajući u vidu da dokazi u spisu tuženog ne govore da je postupao zakonito i u skladu sa propisanim postupkom izdavanja ekološke dozvole, to je tužbu valjalo uvažiti, a osporeni akt poništiti na osnovu ovlaštenja iz člana 31. stav 1. i 2. istog zakona.

Odluku iz stava 2. sud temelji na činjenici da davanje odgovora na tužbu od strane zainteresovanog lica nije obavezna radnja u upravnom sporu, pa tako se ni zahtjev za naknadu troškova upućen od ovog lica, ne može smatrati osnovanim jer troškovi koji su nastali za to lice, nisu bili nužni i neophodni za vođenje ovog upravnog - sudskog spora.

Zapisničar
Tatjana Grbić

S u d i j a
Sunita Šukalo